

Sygn. akt VII U 12/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: apl. adw. Justyna Jakubczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 r. w Warszawie

sprawy B. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania B. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 31 października 2014 r. znak: (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 12/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 października 2014 r., Znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odmówił B. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że z złożonych dokumentów nie wynika, aby nastąpiła upadłość pozarolniczej działalności prowadzonej przez wymienioną, jak również nie uzyskano informacji o rozpoczęciu postępowania likwidacyjnego. Przedsiębiorca natomiast może uzyskać prawo do świadczenia przedemerytalnego tylko w przypadku ogłoszenia upadłości (decyzja, k. 47 tom I a.r.).

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła B. G., podnosząc że ma 56 lat, posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący minimum 20 lat i prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż 24 miesiące, opłacając w tym czasie składki na ubezpieczenie społeczne. Wskazała, że nie przeprowadziła postępowania upadłościowego, ponieważ w chwili rozpoczęcia działalności gospodarczej Krajowy Rejestr Sądowy jeszcze nie funkcjonował. Brak było również majątku, z którego można było przeprowadzić postępowanie upadłościowe, prowadzona przez nią działalność gospodarcza przynosiła same straty. Przyczyną zamknięcia działalności gospodarczej był brak zysków (odwołanie, k 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że odmówił prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ ubezpieczona nie przedstawiła postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Prawo do świadczenia przedemerytalnego nie jest uzależnione od rentowości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz od ogłoszenia upadłości. Ustawodawca przyjął bowiem, że przyczyna

zaprzestania działalności gospodarczej i pozostawania bez pracy musi być obiektywna, a jej wystąpienie sprawdzone przez sąd rozpatrujący wniosek o ogłoszenie upadłości (odpowiedź na odwołanie, k. 4-4v a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. G. urodziła się w dniu (...). W dniu 27 marca 2014 r. złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne wraz z kwestionariuszem dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych oraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (k.1-7 a.r. I tom).

B. G. od dnia 01 stycznia 1999 r. do dnia 28 sierpnia 2013 r. prowadziła działalność gospodarczą pod firmą (...). Przez cały okres prowadzenia działalności gospodarczej opłacała składki na ubezpieczenie społeczne. Przed wykreśleniem z rejestru nie zostało przeprowadzone postępowanie upadłościowe (informacja z (...), k. 29, tom I a.r., pismo, k. 37, tom I a.r.).

W dniu 29 sierpnia 2013 r. B. G. zarejestrowała się jako osoba bezrobotna. Przez okres 6 miesięcy pobierała zasiłek dla bezrobotnych. W okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych B. G. nie odmówiła przyjęcia propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych (zaświadczenie, k. 9, tom I a.r.).

B. G. posiada okres składkowy wynoszący 31 lat, 3 m, 19 dni oraz okres nieskładkowy wynoszący 5 lat, 8 miesięcy i 4 dni (okresy stażowe, k. 47, tom I a.r.).

W toku postępowania o przyznanie świadczenia przedemerytalnego organ rentowy ustalił, że nie ogłoszono upadłości działalności gospodarczej prowadzonej przez wnioskującą. W związku z powyższym decyzją z dnia 31 października 2014 r. odmówił B. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego (k. 47 tom I a.r.).

Ubezpieczona wniosła odwołanie do Sądu od tej decyzji, czym zainicjowała niniejsze postępowanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym na podstawie dokumentów z akt rentowych. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z treści tych dokumentów okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie uznał za kompletny i wystarczający do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 października 2014 r. znak (...) nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych w sześciu punktach zawiera enumeratywne wyliczenie kategorii osób, którym przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego. Stosownie do treści punktu 3 powyższego przepisu prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłacała składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Kwestią sporną niniejszego postępowania było ustalenie czy zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej z powodu braku zysków i jej nierentowności spełnienia przesłankę „ogłoszenia upadłości”.

Organ rentowy uznał, że ubezpieczona nie spełniła przesłanki uprawniającej do otrzymania prawa do świadczenia przedemerytalnego, tj. nie wykazała, że ustanie okresu aktywności zawodowej (prowadzenia działalności gospodarczej) było spowodowane ogłoszeniem upadłości. Ubezpieczona z kolei stała na stanowisku, że wystarczające jest wykazanie, że zakończyła prowadzenie działalności gospodarczej z przyczyn jej nierentowności i wystarczające jest legitymowanie się odpowiednim okresem składkowym i wiekiem.

Poza sporem jest w sprawie, że B. G. nie legitymuje się postanowieniem Sądu o ogłoszeniu upadłości prowadzonej przez nią pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie ustawy z dnia 28.02.2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2012r., poz. 1112), a jako przedsiębiorca stosownie do art. 5 podlegała tejże ustawie. W tym miejscu podnieść należy, iż bez znaczenia jest to, że nie była ona wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy. Stosownie bowiem do ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze upadłość ogłoszona może być również wobec przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, a takim niewątpliwie była Odwołująca. Oznacza to, że postępowanie upadłościowe może być również prowadzone wobec podmiotów nie wpisanych do KRS. Nie było zatem przeszkód prawnych do przeprowadzenia postępowania upadłościowego działalności gospodarczej prowadzonej przez B. G..

Sąd Okręgowy uważa, że nie powinno być wątpliwości, że użyty przez ustawodawcę w art. 2 ust. 1 pkt 3 termin „ogłoszenie upadłości” nie może być interpretowany tak jak oczekuje odwołująca, Odwołująca uważa, że pojęcie to obejmuje także sytuacje, w których osoba prowadząca działalność gospodarczą sama likwiduje prowadzoną działalność, uznając, iż jest ona nierentowna. Określenie rentowności przedsiębiorstwa z ekonomicznego punktu widzenia jest zadaniem rachunkowym, przebiegającym według ściśle określonych wzorów, które różnią się w zależności od stosowanej metody analizy rentowności. Uzależnienie prawa do świadczenia przedemerytalnego od rentowności wymagałoby odwołania się w ustawie do ściśle oznaczonego pojęcia ekonomicznego, precyzyjnego określenia o jaką rentowność chodzi, wskazania sposobu jej ustalania na potrzeby różnych typów działalności gospodarczej oraz wskazania progu deficytowości, decydującego o powstaniu uprawnienia. W celu uniknięcia trudności związanych z pojęciem „rentowności” ustawodawca przyjął rozwiązanie znacznie prostsze, opierające się na istniejących już instytucjach prawnych i procedurach: wprowadził wymaganie ogłoszenia upadłości. W przypadku ogłoszenia upadłości przyczyna zaprzestania działalności gospodarczej i pozostawania bez pracy osoby ubiegającej się o świadczenie przedemerytalne będzie obiektywna, a jej wystąpienie zostanie sprawdzone przez sąd rozpatrujący wnioski o ogłoszenie upadłości. Celem powyższej regulacji jest objęcie świadczeniem przedemerytalnym osób, które mają odpowiednio długi okres ubezpieczenia i stosowny wiek, a które wyłącznie z przyczyn obiektywnych zostały wyłączone z ubezpieczenia społecznego. Jednym z mierników obiektywnych przyczyn jest właśnie ogłoszenie upadłości.

W konsekwencji Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że zaprzestanie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, nawet z przyczyn jej nierentowności, bez złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, nie uprawnia do uzyskania świadczenia przedemerytalnego.

Dodatkowo podnieść należy, że sąd nie miał możliwości samodzielnego ustalenia czy w sprawie zachodziły przesłanki do ogłoszenia upadłości działalności gospodarczej prowadzonej przez B. G.. Wydanie orzeczenia o ogłoszeniu upadłości należy do Sądu Gospodarczego. Mając powyższe na uwadze słusznie organ rentowy uznał, że odwołująca nie spełniała przesłanki z art. 2 ust. 2 pkt. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Ponadto podkreślić należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20.11.2006r. stwierdził, że art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30.04.2004r. o świadczeniach przedemerytalnych jest zgodny z art. 67 ust. 2, art. 32 oraz art. 2 Konstytucji RP. Trybunał podkreślił, że ustawodawca wprowadził wymaganie ogłoszenia upadłości, zakładając, iż przyczyna zaprzestania działalności gospodarczej – i tym samym pozostawanie bez pracy osoby ubiegającej się o świadczenie przedemerytalne – będzie obiektywna, taka sama w wypadku wszystkich prowadzących działalność gospodarczą, a jej wystąpienie zostanie sprawdzone przez sąd rozpatrujący wnioski o ogłoszenie upadłości.

Rozważywszy powyższe, wobec braku spełnienia przez odwołującą jednej z ustawowych przesłanek umożliwiających w przedmiotowej sprawie nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

Zarządzenie: (...)